

Andrzej Tichy

Geometrins skrik

(modifierade utdrag)

[...]

Vad vet du? Djur, landskap. Du förväntar dig — du vet inte. Hundra militärer skjuter en turkisk polis. Död. Djur, landskap. Hand, öga. Bil, regn. Flaska, vittne. Vad var det? Djur, landskap. Dödlighet. Du vet inte. Hundra mammor skjuter en bosnisk pappa. Olika djur, olika landskap, olika namn, olika sätt att inte veta. Samma sätt att hysa förväntan som i bilen med flaskan i regnet när du blev vittne. Hundra militärer skjuter ett ungerskt skott.

[...]

Dessa saker finns i din hjärna när du sover: (1) landskap; (2) två kroppar (det vill säga: ett djur och en människa); (3) bilen. I landskapet ingår regnet. I bilen ingår flaskan. I människan ingår ögat och handen. I djuret ingår idén om dödligheten. I regnet ingår soldaten. I flaskan ingår det albanska. I ögat ingår mamman. I handen ingår muren. I idén om dödligheten ingår vittnet. I soldaten pappan, i det bulgariska namnen, i mamman slutet, i muren stunden, i vittnet skottet, och i skottet skottet.

[...]

Djur, landskap. Riktning, resa. Hundra militärer skjuter en rumänsk polis. En makedonier. Vad får du för bild av detta? Du förväntar dig — men vad? Vilka ord ingår? Hundra professionella boxare skjuter en algerisk tevehallåa. Det finns öken, hav, berg, stäpp, savann. Sedan finns det barrskog, lövskog, odlad jord, tundra. Slutligen glaciär, prärie, betesmark, tropisk regnskog och taiga. Rangordna dessa. Djur, landskap. Hundra libaneser skjuter en vitrysk städerska. Oändligt många sätt att inte veta. Men antalet riktningar är oändliga endast ur ett matematiskt perspektiv, i verkligheten är de ändliga i så hög grad att hela resan blir förstörd.

[...]

I bilen. Förbi oräkneliga skyltar, städer, byar och vattendrag av varierande storlek, siffror som anger antalet kilometer, fallande: 607, 580, 417, 356, 224, 145, 82. Sedan ett nytt mål och så börjar det om från början igen; 589, 412 och så vidare. Hur många mil har ni färdats? Hur många kilometer, meter, hur många deci-, centi-, millimeter? På sätt och vis förvånar det dig att det aldrig tar slut. Hur kan det bara fortsätta och fortsätta, varje plats helt oberoende av de andra fast ändå sammanlänkad på något sätt? Hur kan de här städerna, byarna och dess människor existera? Hur kan de stå där och sälja tomater och prata sitt språk och hänga upp tvätt utan att tänka på att det hela tiden finns

oändligt många andra platser där någon annan står och säljer tomater eller potatisar och pratar sitt språk och hänger upp tvätt? De går till jobbet, lagar sina motorer, delar ut medicin, svabbar sitt kakel; de sparar sina pengar och rastar sina hundar. De stryker salva på armbågarna, de kastar blickar på sina teveapparater, de diskar tallrikar, knivar och gafflar; de matar katter och kokar kaffe, de ringer till rörmokaren och traskar hela vägen ner till postkontoret trots regnet, haglet och snön. De läser morgontidningar och bläddrar i telefonkataloger, deras barn tilltalar dem med vördnad eller utan respekt, deras föräldrar ger dem råd och förbjuder dem att se våld och sex på teve samt att vistas ute efter ett visst klockslag. De har systrar, bröder, mödrar, fäder, fruar, män, älskare, älskarinnor, fiender, arbetskamrater, chefer, langare, redaktörer, pigor, slavar. De är offer och gärningsmän, de vittnar och de blir åtalade, de sitter i fängelse och de gör militärtjänst. De lider av sjukdomar, de ligger sömnlösa i sina sängar och svettas, de duschar eller tar ett bad på morgonen eller på kvällen, de borstar sina tänder varje dag. De skriver lappar, brev, dikter, avhandlingar, böcker, testamenten, referat, slagord, html-koder, protestlistor, program, sms, inköpslistor, hotbrev. De spelar in ljud. De översätter, kommenterar och kritiserar. De vill imponera på publiken. De har blyertspennor och bläckpennor. De har skrivmaskiner, de drömmer om att köpa datorer. De har stationära datorer, de drömmer om att köpa bärbara datorer. De har bärbara datorer, de drömmer om GPS-system och framtida monsterdatorer. De hissar flaggor vars tyg är färgat med röda, blå, gula, gröna och svarta färgämnen. De har små flaggor gjorda av trä och papper som de sticker in i födelsedagstårtor. De fyller huden med tatueringar. De skär sig och får ärr. Deras vänner talar illa om dem och deras arbetskamrater misstänker dem. De tycker att de är normala, de tycker att var sak har sin plats, sin tid. De tycker att man ska hålla tyst om man inte har något att säga. De tycker inte att det finns något mer att säga. De tuggar. De äter grönsaker, fisk, griskött, oxkött, lamm, får, kyckling och frukt. De ser på när djuret idisslar. De spelar fotboll, ishockey, volleyboll, gin rummy. De åker på semester och fantiserar om ära och rikedom, frihet och jämlikhet. De vet vad mod är. De försöker komma ihåg telefonnummer. De försöker undvika att glömma portkoder, PIN-koder, personnummer, TAN-koder, 2D-koder, ISO-koder. De går på dop, bröllop, begravningar, demonstrationer, marknader, promenader, födelsedagskalas, konserter, parader, uppvisningar och teaterföreställningar. De berusar sig. De köper och säljer hasch, skunk, amfetamin, ecstasy, PCP, ketamin, kokain, rohypnol, X-112 (katin), fentanyler, subutex. De svettas på trapporna och fryser i busskurerna, de sitter på tåg, i bilar och flygplan och tänker på att morgondagen ska komma, och det är därför de fortsätter, för de tror att tiden finns och att den dessutom finns till för dem och endast för dem. Och samtidigt, medan allt detta pågår, hela tiden, just då, den där platsen, toaletten som ni stannade vid, den finns fortfarande, trots att du är långt borta och aldrig någonsin kommer att återvända till dess lutaktiga pissångor, aldrig mer och ändå, alltid, ständigt, evigt, oändligt, tidlöst. Du kommer alltid att finnas kvar därinne, du kommer aldrig ut därifrån, du kommer att vara både här och där. Och på varenda annan punkt mellan dessa punkter. Varje punkt är slutet, varje punkt är orörlig. Linjerna mellan punkterna består alltid av en oändlig mängd orörliga, slutna punkter och linjerna mellan dessa punkter består alltid av ett oändligt antal punkter, och linjerna mellan dessa av ett oändligt antal punkter och ännu fler linjer. Överallt ska du finnas. Vari ligger då meningen med att göra denna resa? Om ingenting förändras, om allt är likadant när du kommer fram, eftersom ingenting någonsin förändras, om tiden är lika orörlig som asfalten under bilens däck? Om det är samma tomater och samma kläder fast på olika språk och i olika färger. Du kan se taket på den vita Mercedesen, och motorvägen med sina till synes oändliga linjer, fälten vid sidan om, och alla dessa myrliknande varelser som utför det ena eller det andra

precis som resten av världen utför det ena eller det andra, ständigt, återupprepat. Allt finns där ute, onekligen, fullständigt oberoende av dig och av de andra enskilda delarna, oberoende av de enskilda människorna, som kokar sin mjölk och allt det där, och det är som en stor, evig gåta, åtminstone delvis tillgänglig för dig och din svaga tanke.

[...]

Så många bokstäver och fortfarande vet vi så lite om Nadir. Vem är du? Jag frågar dig, och du svarar säkert, du är nog inte blyg av dig. Du har inga hemligheter, eller hur? Du talar klart. Du kanske säger: jag är sådan och sådan men inte sådan och sådan. Gör så men inte så. Aldrig så. Älskar detta och hatar passionerat detta och detta. Rädd för detta. Trånar efter detta. När detta händer brukar jag reagera så och så. Ofta gör jag så. Jag har aldrig gjort så och tänker inte heller göra det, jag föraktar dem som gör så, det är oacceptabelt. Fast en gång när det här hände då gjorde jag så här, det är inte likt mig men jag gjorde det ändå. Sedan tänkte jag ofta på det och kände mig stolt för att jag hade gjort så. Och jag kunde tänka att jag skulle göra det igen om tillfälle skulle uppstå. Men jag har alltid drömt om att få göra det där, nästan allt jag gjort sedan den gången jag var tretton år och förstod att det var något man kunde göra har gått ut på att komma dit. Man skulle kunna säga att det är syftet med hela min existens, att komma dit. Vore det inte för möjligheten att någon gång komma dit så kunde jag lika gärna ta livet av mig med detsamma. Livet skulle förlora all mening, kampen mot vardagen skulle bli mig övermäktig. Varje dag, minst en gång, tänker jag att då, sedan när jag kan göra det, då kommer allt detta att vara värt något. Det är det som är belöningen. Under tiden får jag nöja mig med vad jag har. Kanske inte så mycket i dina ögon, men det är vad jag har. Det är min frisyr, mina ögon och min hållning, mitt sätt att gå. Det är mina naglar och formen på mina fingrar. Min tunga och min strupe har för vana att röra sig på ett visst sätt, det är så jag talar. När jag skriver ser det ut på ett visst sätt och jag kan nöja mig med det, jag behöver inte en vacker signatur, jag behöver inte kunna teckna porträttligt. Jag har ett namn, det betyder något eller så betyder det inte något alls och det är så det är. Jag har vänner, du behöver inte tycka om dem, eller så har jag åtminstone bekanta vilkas namn jag känner till. Jag har kläder på min kropp, det är kläder jag tycker om och jag gillar att ha dem på mig. Jag tycker inte om när de blir sådär. Detta är mer min stil, den är lite såhär. När det gäller mat så tycker jag om detta och detta, med detta. Du får gärna bjuda mig på sådan mat. Men inte detta. Inte alls. Det är inte alls min smak. Jag tycker om sådana människor men inte sådana som gör så och så. Nu undrar du förstås om jag tycker om dig? Men det kan jag inte svara på, för jag känner inte dig, inte så som du känner mig, nu när jag har föreställt mig.

[...]

Sedan ligger du i din säng och du drömmer din favorittanke, den med djuren och landskapen och skolbänkens nötta trälock med kartboken på och rabblandet av olika sorters landskap och poliser och militärer: Vad vet du? Djur, landskap. Du förväntar dig — du vet inte. Hundra militärer skjuter en polsk polis. Död. Djur, landskap. Hand, öga. Bil, regn. Flaska, vittne. Vad var det? Djur, landskap. Dödighet. Du vet inte. Hundra förmän skjuter en armenier. Olika djur, olika landskap, olika namn, olika sätt att inte veta. Samma sätt att hysa förväntan i bilen med flaskan i regnet när du blev vittne. Hundra militärer skjuter ett holländskt skott. Och fortfarande finns dessa saker: 1. landskap; 2. två kroppar (det vill säga: ett djur och en människa); 3. bilen. I landskapet ingår regnet. I bilen ingår flaskan. I människan ingår ögat och handen. I djuret ingår idén om dödligheten. I regnet ingår soldaten. I flaskan

ingår det moldaviska. I ögat ingår mamman. I handen ingår muren. I idén om dödligheten ingår vittnet. I soldaten pappan, i det estniska namnen, i mamman slutet, i muren stunden, i vittnet skottet, och i skottet skottet. Djur, landskap. Riktning, resa. Hundra militärer skjuter en ukrainsk polis. En serb. Vad får du för bild av detta? Du förväntar dig -- men vad? Vilka ord ingår? Hundra läkare skjuter en judisk fönstertittare. Det finns öken, hav, berg, stäpp, savann. Sedan finns det barrskog, lövskog, odlad jord, tundra. Slutligen glaciär, prärie, betesmark, tropisk regnskog och taiga. Rangordna dessa. Djur, landskap. En kristen arab. Hundra muselmaner skjuter en kroatisk majsförsäljare. Rangordna dessa.

[...]

Hur mycket minns du av orterna du passerat, stannat till vid, sovit på? Brest, Uzjhorod, Oradea? Edirne, Igoumenitsá, Dubrovnik? Annaba, Mellila, Punta Almina? Subotica, Brcko, Tetovo? Vlorë, Odessa, Bad Schandau? Hur tar du dig förbi gränskontrollerna? Vad gör du med minnet av de offentliga toaletterna, floderna, färjeterminalerna och barackerna? Vad minns du av Medelhavet, Adriatiska havet, Svarta havet? Varför är det jag som minns dina minnen åt dig, varför sitter jag med kartböcker och drar hopplösa streck och gör beräkningar, varför kan jag inte se någon logik i de förflyttningar som jag gör åt dig? Varför ställer jag dessa frågor överhuvudtaget när jag vet att du inte kommer att svara? När jag vet att du aldrig varit på dessa platser utan på helt andra, mystiska platser där sådana vålnader som du hör hemma. Jag drömmer dina drömmar om övergivna tullhus, om soldater i folktomma, regntunga miljöer, om ovårdade barn som röker cigaretter längre och tjockare än de fingrar som håller i dem, om kvinnor i hucklen som bär på nätkassar. Om alkoholiserade polismän och stora gäng av beväpnade tonårspojkar. Jag är dina ögon när du ser får som slaktas för att bli grillade över öppen eld, när du ser dammiga höns och vindpinade betesmarker. Jag vill vara din kropp när du blir förolämpad av myndighetspersoner, när du blir förnedrad, slagen och torterad med hittills okända metoder. Jag vet att du föraktar mig för detta, jag vet att du hånar mitt behov av att höra dessa historier och se dessa bilder, jag vet att du drömmer om helt andra saker än mina soldater som skjuter ett skott, du drömmer inte mina drömmar om barrskog, lövskog och tundra. Om motorväg, landsväg och bergsstig. Om serbiska våldtäktsmän och rumänska tiggerskor, polska amfetaminkokare och egyptiska taxichaufförer, om skäggiga imamer och ortodoxa kloster, om otjänliga östtyska lastbilar och bulgariska lastfartyg, där araber trängs med afrikaner och asiater, hud mot hud, svettiga, kalla, trötta, hysteriska, sovande och plågade flyktingar på väg mot en plats som ännu är utsäglig.

[...]

Published 2007-02-21
Original in Swedish
Contribution by Glänta
First published in *Glänta* 3/2006
© Andrzej Tichy/Glänta
© Eurozine